

179

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o wzajemnej komunikacji kolejowej,

podpisana w Warszawie dnia 8 kwietnia 1967 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 8 kwietnia 1967 roku podpisana została w Warszawie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o wzajemnej komunikacji kolejowej o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o wzajemnej komunikacji kolejowej.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Prezydent Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej,

kierując się pragnieniem dalszego rozszerzania i umacniania polsko-czechosłowackiej współpracy w dziedzinie komunikacji kolejowej, postanowili zastąpić Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Czechosłowacką o wzajemnej komunikacji kolejowej, podpisaną w Pradze dnia 31 stycznia 1958 roku, nową Umową i w tym celu wyznaczyli swych Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —

Donata Tarantowicza, Podsekretarza Stanu
w Ministerstwie Komunikacji,

Prezydent Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej —

Dra Františka Řeháka, Zastępcę Ministra Transportu,
którzy po wymianie pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne.

Artykuł 1

1. Wzajemna komunikacja kolejowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną odbywa się przez graniczne przejścia kolejowe, otwarte dla tej komunikacji. Przejścia te ustalą właściwe naczelne organy Umawiających się Stron w drodze wzajemnego porozumienia.

2. W każdym granicznym przejściu kolejowym jedna ze stacji granicznych służy jako stacja zdawczo-odbiorcza. W uzasadnionych przypadkach mogą być ustalone dwie stacje zdawczo-odbiorcze w jednym granicznym przejściu kolejowym.

3. Na stacjach zdawczo-odbiorczych pracownicy kolejowi Umawiających się Stron wykonują wspólnie czynności zdawczo-odbiorcze.

4. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron ustalą w drodze wzajemnego porozumienia stacje zdawczo-odbiorcze

oraz rodzaj i zakres wykonywanych na nich czynności zdawczo-odbiorczych.

5. Przy ustalaniu stacji zdawczo-odbiorczych należy dążyć do równomiernego ich rozmieszczenia na terytoriach obu Umawiających się Stron oraz uwzględniać, aby wzajemne świadczenia były w miarę możliwości równe dla każdej z Umawiających się Stron.

Artykuł 2

1. Właściwe organy Umawiających się Stron zapewniają na swoim terytorium bezpieczeństwo i utrzymanie porządku na stacjach granicznych oraz na odcinkach kolejowych między tymi stacjami.

2. Kolejową służbę porządkową w pociągach kursujących między stacjami granicznymi pełnią drużyny pociągowe. Właściwe organy miejscowe okazują tym drużynom niezbędną pomoc w wykonywaniu tego zadania.

Artykuł 3

Zarząd kolejowy jednej Umawiającej się Strony może wysyłać na stacje zdawczo-odbiorcze, znajdujące się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, pracowników niezbędnych dla wykonywania czynności zdawczo-odbiorczych.

Artykuł 4

Zarządy kolejowe Umawiających się Stron i ich pracownicy posługują się we wzajemnych stosunkach pisemnie i ustnie swoimi językami urzędowymi. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron mogą ustalać wyjątki od tej zasady.

Artykuł 5

1. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zapewniają sobie wzajemnie korzystanie z niezbędnych pomieszczeń służbowych na stacjach zdawczo-odbiorczych.

2. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron mogą oznaczać pomieszczenia określone w ustępie 1 napisami w swym języku urzędowym oraz godłem i flagą swego Państwa.

Artykuł 6

1. Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony wykonują czynności służbowe, przewidziane niniejszą Umową, na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zgodnie

z prawem swego Państwa i z takimi samymi skutkami prawnymi, jak gdyby wykonywali te czynności na terytorium swojego Państwa.

2. Pracownikom kolejowym jednej Umawiającej się Strony, wykonującym czynności służbowe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, ta druga Strona zapewnia wykonywanie tych czynności bez przeszkód oraz taką samą ochronę prawną, z jakiej korzystają jej pracownicy kolejni.

3. Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony, którzy w celu wykonywania czynności służbowych przebywają na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, powinni przestrzegać obowiązującego tam prawa, chyba że niniejsza Umowa stanowi inaczej.

Artykuł 7

Zarząd kolejowy jednej Umawiającej się Strony jest obowiązany odwołać niezwłocznie swego pracownika, wykonującego czynności służbowe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, na żądanie właściwych organów tej drugiej Strony; żądanie odwołania powinno być uzasadnione.

Artykuł 8

Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony, wykonujący czynności służbowe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, mogą nosić mundury lub oznaki służbowe. Pracownicy ci są również uprawnieni do noszenia broni służbowej, o ile to przewidują ich przepisy służbowe. Użycie broni służbowej może nastąpić tylko w obronie koniecznej.

Artykuł 9

Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony, wykonujący czynności służbowe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, są zwolnieni od podatków i innych opłat oraz świadczeń osobistych i rzeczowych z wyjątkiem tych, które nie są związane z ich czynnościami służbowymi.

Artykuł 10

1. Pracownikom kolejowym jednej Umawiającej się Strony, wykonującym czynności służbowe na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zarząd kolejowy tej drugiej Strony udostępnia odpowiednie pomieszczenia dla odpoczynku i noclegu.

2. Zarząd kolejowy jednej Umawiającej się Strony zapewnia pracownikom kolejowym drugiej Umawiającej się Strony, wykonującym czynności służbowe na jej terytorium, bezpłatnie pierwszą pomoc lekarską w razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia eksploatacyjne.

Artykuł 11

1. Obsługę pociągów lokomotywami i drużynami pociągowymi między stacją zdawczo-odbiorczą a stacją graniczną drugiej Umawiającej się Strony wykonuje zarząd kolejowy tej drugiej Strony. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron mogą uzgadniać odstępstwa od tej zasady oraz określać, w których przypadkach tego rodzaju obsługa będzie sto-

sowana na odcinkach linii kolejowych, położonych poza stacjami granicznymi.

2. Przy prowadzeniu ruchu kolejowego obowiązują, jeżeli nie uzgodniono inaczej między zarządami kolejowymi Umawiających się Stron, przepisy zarządu kolejowego, na którego stacjach i odcinkach ruch się odbywa.

Artykuł 12

1. Umawiające się Strony dołożą starań, aby wzajemna i tranzytowa komunikacja kolejowa odbywała się jak najsprawniej, bez przeszkód i opóźnień.

2. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron uwzględniają przy ustalaniu rozkładów jazdy interesy zarządów pocztowych oraz organów kontroli granicznej i celnej, jak również innych organów kontrolnych. Rozkłady te należy we właściwym czasie podawać do wiadomości tym organom.

3. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zawiadamiają organy kontroli granicznej i celnej, jak również inne organy kontrolne o odwołaniu pociągów stałych, uruchomieniu pociągów dodatkowych i nadzwyczajnych, oddzieleniu jadącego taboru trakcyjnego oraz o opóźnieniach pociągów.

Artykuł 13

1. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zawiadamiają się wzajemnie o wszelkich nieprawidłowościach utrudniających, ograniczających lub uniemożliwiających komunikację kolejową oraz o tych, które mogłyby niekorzystnie wpłynąć na ruch kolejowy drugiej Umawiającej się Strony.

2. Nieprawidłowości na stacjach zdawczo-odbiorczych i na odcinkach kolejowych między stacjami granicznymi usuwa zarząd kolejowy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium one powstały. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron w miarę możliwości udzielają sobie wzajemnie na żądanie odpłatnej pomocy w pracownikach, taborze i materiałach.

Artykuł 14

Kolejowe telegramy służbowe i kolejową pocztę służbową przekazuje się zgodnie z odrębnymi porozumieniami zawartymi między zarządami kolejowymi Umawiających się Stron.

Artykuł 15

1. Wpływy taryfowe za przewóz na odcinku kolejowym między granicą państwową a stacją graniczną otrzymuje zarząd kolejowy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium leży ten odcinek.

2. Przesyłki służbowe organów drugiej Umawiającej się Strony, działających na stacji zdawczo-odbiorczej, przewozi się na odcinku kolejowym między stacjami granicznymi bezpłatnie.

3. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zapewniają pracownikom kolejowym, pracownikom organów kontroli granicznej, celnej, jak również innych organów kontrolnych Umawiających się Stron, wykonującym czynności służbowe na stacjach zdawczo-odbiorczych oraz na uzgodnionych odcinkach linii kolejowych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, bezpłatny przejazd służbowy między stacjami granicznymi i na odcinkach wykonywania czynności służbowych.

Artykuł 16

1. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron budują i utrzymują w należyłym stanie niezbędne dla wzajemnej komunikacji kolejowej obiekty i urządzenia kolejowe na stacjach zdawczo-odbiorczych, jak również na odcinkach kole-

jowych między granicą państwową a stacjami granicznymi na terytorium własnego Państwa. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron uwzględniają przy budowie obiektów i urządzeń kolejowych na stacjach zdawczo-odbiorczych potrzeby organów kontroli granicznej, celnej, jak również innych organów kontrolnych oraz uzasadnione żądania zarządu kolejowego drugiej Umawiającej się Strony.

2. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron uzgodnią sprawę napraw i utrzymania obiektów i urządzeń kolejowych, przeciętych granicą państwową. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron uzgodnią również sprawy budowy tego rodzaju obiektów i urządzeń kolejowych, o ile nie ma w tym zakresie odrębnych umów między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 17

1. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zapewniają kolejową łączność telekomunikacyjną między stacjami granicznymi w każdym granicznym przejściu kolejowym.

2. Kolejowa łączność telekomunikacyjna może być zakładana również między zarządami kolejowymi Umawiających się Stron oraz między innymi jednostkami kolejowymi.

3. Łączność określona w ustępach 1 i 2 nie może mieć połączeń z wewnętrzną siecią telekomunikacyjną.

4. Pracownicy kolejowi Umawiających się Stron, wykonujący czynności służbowe na stacjach zdawczo-odbiorczych lub na odcinkach między stacjami granicznymi, mają prawo do bezpłatnego korzystania dla celów służbowych z kolejowej łączności telekomunikacyjnej drugiej Umawiającej się Strony.

5. Pracownicy organów kontroli granicznej, celnej, jak również innych organów kontrolnych mają prawo do bezpłatnego korzystania dla celów służbowych z kolejowej łączności telekomunikacyjnej na odcinkach wyznaczonych do wspólnego dokonywania kontroli z zastrzeżeniem pierwszeństwa rozmów dotyczących ruchu kolejowego.

ROZDZIAŁ III

Postanowienia o przekraczaniu granicy państwowej.

Artykuł 18

1. Kontrola graniczna, celna, weterynaryjna i fitosanitarna we wzajemnej komunikacji kolejowej może się odbywać w granicznych przejściach kolejowych zarówno w dzień, jak i w nocy.

2. Wsiadanie z pociągów i wsiadanie do nich na odcinku między stacjami granicznymi dozwolone jest tylko pracownikom organów kontroli granicznej i celnej oraz drużynom tych pociągów w celu wykonywania czynności służbowych.

3. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zapewniają organom kontroli granicznej i celnej przedziały służbowe w pociągach pasażerskich w celu wykonywania czynności kontrolnych oraz zgłaszają tym organom liczbę podróżnych, przekraczających granicę państwową.

4. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zapewniają, aby na odcinkach wyznaczonych do dokonywania kontroli granicznej i celnej nie znajdowali się w bezpośrednich wagonach komunikacji międzynarodowej podróżni, posiadający bilety komunikacji wewnętrznej.

Artykuł 19

1. Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony, wykonujący na terytorium drugiej Umawiającej się Strony czynności służbowe przewidziane niniejszą Umową, przekraczają granicę państwową na podstawie dokumentów, które zostaną ustalone w porozumieniu między właściwymi naczelnymi organami Umawiających się Stron.

2. Dokumenty określone w ustępie 1 wydają właściwe organy Umawiających się Stron bez potrzeby uzyskania zgody organów drugiej Umawiającej się Strony.

3. W przypadkach wyjątkowych, w których zwłoka w uzyskaniu dokumentów określonych w ustępie 1 mogłaby niekorzystnie wpłynąć na sprawność komunikacji kolejowej, pracownicy kolejowi Umawiających się Stron mogą przekraczać granicę państwową na podstawie legitymacji służbowej zaopatrzonej w fotografię; w takim przypadku należy uprzednio zawiadomić organy kontroli granicznej obu Umawiających się Stron.

4. Pracownicy kolejowi jednej Umawiającej się Strony, przybywający na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w celu udzielenia pomocy, oraz pracownicy pociągów ratunkowych i pługów odśnieżnych mogą przekraczać granicę państwową na podstawie wpisu do raportu z jazdy pociągu i legitymacji służbowej zaopatrzonej w fotografię.

5. W przypadkach określonych w ustępach 1, 3 i 4 należy ograniczyć pobyt pracowników kolejowych na terytorium drugiej Umawiającej się Strony do czasu niezbędnego do wykonania czynności służbowej.

Artykuł 20

1. Dokumenty urzędowe i opłaty pobrane przez zarządy kolejowe Umawiających się Stron na stacjach zdawczo-odbiorczych i na odcinkach między stacjami granicznymi, a także mienie kolejowe i przedmioty przeznaczone do użytku służbowego zarządów kolejowych mogą być wwożone i wywożone bez zezwolenia oraz bez opłat celnych.

2. Właściwe naczelne organy Umawiających się Stron ustalą zakres zwolnień i ulg celnych dla pracowników kolejowych, przekraczających granicę państwową w związku z wykonywaniem czynności służbowych przewidzianych niniejszą Umową na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia o odpowiedzialności za szkody.

Artykuł 21

1. Za szkody powstałe w związku z ruchem kolejowym na stacjach granicznych oraz na odcinkach kolejowych między stacjami granicznymi ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich zgodnie z prawem swego Państwa zarząd kolejowy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium powstała szkoda.

2. Odpowiedzialność zarządów kolejowych z tytułu umowy o przewóz podróżnych i przesyłek, jak również za szkody w taborze, przyborach ładunkowych, pojemnikach i paletach regulują umowy międzynarodowe obowiązujące obie Umawiające się Strony oraz porozumienia wiążące ich zarządy kolejowe.

Artykuł 22

Szkody osobowe i rzeczowe poniesione przez pracowników kolejowych jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w czasie służby lub w drodze do służby i ze służby wynagradza zgodnie z prawem swego Państwa ten zarząd kolejowy, który zatrudnia tych pracowników.

Artykuł 23

Wzajemną odpowiedzialność zarządów kolejowych za szkody, do których wynagrodzenia zobowiązany jest jeden zarząd kolejowy na podstawie artykułu 21 albo 22 niniejszej Umowy ustala się w sposób następujący:

- 1) za szkody, wyrządzone przez pracowników kolejowych, odpowiada zarząd kolejowy tej Umawiającej się Strony, który zatrudnia tych pracowników;
- 2) za szkody, wyrządzone przez pracowników kolejowych obu Umawiających się Stron, ponoszą odpowiedzialność oba zarządy kolejowe według stopnia przyczynienia się ich pracowników do wyrządzenia szkody; jeżeli nie da się ustalić, kto wyrządził szkodę, odpowiedzialność za nią ponoszą oba zarządy kolejowe w równych częściach;
- 3) za szkody, powstałe wskutek niewłaściwego stanu obiektów kolejowych, urządzeń oraz taboru trakcyjnego, odpowiada zarząd kolejowy tej Umawiającej się Strony, który jest zobowiązany do utrzymania tych obiektów, urządzeń i taboru;
- 4) odpowiedzialność za szkody, powstałe wskutek złego stanu technicznego wagonów lub ich nieprawidłowego załadowania, regulują umowy międzynarodowe obowiązujące obie Umawiające się Strony oraz porozumienia wiążące ich zarządy kolejowe;
- 5) nie wynagradza się wzajemnie szkód powstałych na skutek działania siły wyższej.

Artykuł 24

1. Zarząd kolejowy jednej Umawiającej się Strony ma prawo regresu do zarządu kolejowego drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli zgodnie z postanowieniami artykułu 21 albo 22 został zobowiązany prawomocnym i podlegającym wykonaniu wyrokiem sądowym do wynagrodzenia szkody, za którą w myśl artykułu 23 odpowiada w całości lub części ten drugi zarząd, pod warunkiem, że umożliwiono mu uczestnictwo w postępowaniu spornym. Prawo regresu przysługuje jednak, jeżeli zarząd kolejowy tej drugiej Strony uznał ten wyrok, chociaż nie było mu umożliwione uczestnictwo w postępowaniu spornym albo jeżeli nie podał swojego stanowiska w terminie trzech miesięcy od dnia powiadomienia go o wszczęciu postępowania spornego.

2. Prawo regresu przewidziane w ustępie 1 przysługuje również, gdy zarządy kolejowe Umawiających się Stron umówiły się, że jeden z nich zaspokaja roszczenia o odszkodowanie, chociaż drugi zarząd w myśl artykułu 23 odpowiada za szkodę w całości lub części pod warunkiem, że zarząd kolejowy tej drugiej Umawiającej się Strony wyrazi zgodę na ugodę lub uznanie roszczenia albo też gdy w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia o zamiarze zawarcia ugody lub uznania roszczenia nie oznajmi swego stanowiska.

Artykuł 25

Zarządy kolejowe Umawiających się Stron ustalą w drodze wzajemnego porozumienia tryb postępowania przy ustalaniu przyczyn szkód i zaspokajaniu powstałych z tego tytułu roszczeń.

ROZDZIAŁ V

Postanowienia o odpłatności.

Artykuł 26

1. Płatności wynikające z wykonywania niniejszej Umowy są dokonywane zgodnie z postanowieniami aktualnie obowiązującymi obie Umawiające się Strony umów o rozliczeniach i płatnościach.

2. Zarządy kolejowe Umawiających się Stron ustalą w drodze wzajemnego porozumienia:

- 1) rodzaj i zakres wzajemnych świadczeń i usług, wynikających z wykonywania niniejszej Umowy;
- 2) sposób ewidencjonowania świadczeń i usług oraz tryb ich rozliczania.

ROZDZIAŁ VI

Postanowienia dotyczące organów niekolejowych.

Artykuł 27

Wymiana przesyłek pocztowych we wzajemnej komunikacji kolejowej odbywa się na stacjach zdawczo-odbiorczych na podstawie aktów Światowego Związku Pocztowego, obowiązujących obie Umawiające się Strony, jak również na podstawie porozumień zawartych między ich zarządami pocztowymi.

Artykuł 28

Postanowienia niniejszej Umowy dotyczące pracowników kolejowych mają odpowiednie zastosowanie do pracowników zarządów pocztowych Umawiających się Stron, wyznaczonych do wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych, jak również do pracowników przedsiębiorstw spedycyjnych, jeżeli ich obecność na stacji zdawczo-odbiorczej jest niezbędna dla wykonywania czynności zdawczo-odbiorczych lub zapewnienia sprawności wzajemnej komunikacji kolejowej.

ROZDZIAŁ VII

Postanowienia końcowe.

Artykuł 29

Zarządy kolejowe Umawiających się Stron zawrą porozumienie wykonawcze do niniejszej Umowy.

Artykuł 30

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Pradze.

Artykuł 31

Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat; ulega ona przedłużeniu każdorazowo na dalsze pięć lat, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu pięcioletniego.

Artykuł 32

Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy traci moc Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Czechosłowacką o wzajemnej komunikacji kolejowej, podpisana w Pradze dnia 31 stycznia 1958 roku.

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 8 czerwca 1968 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

Umowę niniejszą sporządzono w Warszawie dnia 8 kwietnia 1967 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i czeskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i opatrzili ją pieczęciami.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Donat Tarantowicz

Z upoważnienia
Prezydenta Czechosłowackiej
Republiki Socjalistycznej
Dr František Řehák

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

L. S.